

سلام

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین

دانشکده پرستاری و مامایی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی

عنوان: بررسی ارتباط نیازهای توانبخشی بینایی سالمندان کم بینای مراجعه کننده به بیمارستان بوعلی با

کیفیت زندگی در سال ۱۳۹۵

استاد راهنما: دکتر فاطمه محمدی

استاد مشاور: دکتر حمید مرآت

مشاور آمار: دکتر محمود علیپور

دانشجو:

زهره توسلی

تیر ماه ۱۳۹۶

سپاسگزاری:

پس از ارادت خاضعانه به درگاه خداوند بی همتا لازم است از استاد ارجمند سرکار خانم دکتر محمدی به خاطر سعه صدر و رهنمودهای دلسوزانه که در تهیه‌ی این تحقیق مرا مورد لطف خود قرار دادند و راهنمایی‌های لازم را نمودند تشکر و قدردانی نموده موفقیت ایشان را از درگاه احدیت خواهانم.

از جناب آقای دکتر حمید مرآت استاد محترم مشاور به دلیل یاری‌ها و راهنمایی‌هایشان صمیمانه تشکر می‌نمایم.

از جناب آقای دکتر محمود علیپور استاد محترم آمار، که در تجزیه و تحلیل داده‌ها زحمت فراوان کشیدند صمیمانه تشکر می‌نمایم.

از اساتید محترم داور خانم دکتر مطلبی و خانم شاه‌رخی و آقای دکتر عظیمیان نماینده محترم تحصیلات تکمیلی

و آقای دکتر سلیمانی ریاست محترم دانشکده و همچنین از کلیه اساتید دوران تحصیل صمیمانه تشکر و قدر دانی می‌نمایم و از خداوند منان سلامت و سعادت ایشان را خواستارم.

تقدیم به:

روح پاک پدرم

پدری که عالمانه به من آموخت تا چگونه در عرصه زندگی صادقانه به
هم نوعانم خدمت کنم

مادرم

مهربانی که عشق ورزیدن را از او آموختم

برادر و خواهرانم که عشق‌های جاودانی زندگیم هستند

و

به همه کسانی که به من آموختند

چکیده

مقدمه و هدف: مشکلات بینایی یکی از چالش های بسیار مهم و شایع در دوران سالمندی است و با افزایش جمعیت سالمندان شیوع اختلالات بینایی و مشکلات مربوط به آن نیز در حال افزایش می باشد. هدف از این پژوهش بررسی رابطه نیازهای توانبخشی بینایی با کیفیت زندگی در سالمندان کم بینای مراجعه کننده به مرکز چشم پزشکی بیمارستان بوعلی سینا شهر قزوین می باشد.

روش: پژوهش یک مطالعه توصیفی-همبستگی می باشد که بصورت مقطعی اجرا شد. تعداد ۹۴ سالمند کم بینای ۶۰ سال و بالاتر مراجعه کننده به مرکز چشم پزشکی بیمارستان بوعلی سینا با دید کمتر از $\frac{6}{18}$ با روش نمونه گیری در دسترس و هدفمند انتخاب شدند. ابزار پژوهش، پرسشنامه های کیفیت زندگی مربوط به بینایی و نیازهای توانبخشی بینایی بودند. داده های پژوهش با استفاده از آزمون های تی تست، آنوا، کای دو، اسپیرمن و پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج:

یافته های پژوهش نشان داد که کیفیت زندگی مرتبط با بینایی پاسخ دهندگان $(53/24 \pm 23/29)$ در حد متوسط بود. بیشترین میانگین مربوط به مؤلفه های رانندگی $(10/71 \pm 2/80)$ و دید نزدیک $(7/76 \pm 2/86)$ و کمترین مربوط به مؤلفه های انجام فعالیت های روزانه $(1/67 \pm 1/39)$ ، سلامت روان $(3/09 \pm 2/15)$ بود. میزان نیازهای توانبخشی کم بینایان در حد متوسط $(4/29 \pm 1/85)$ ، و بین $15/94\%$ (رانندگی کردن) تا 67% (انجام فعالیت های روزانه) بود. نتایج همچنین بیانگر آن است که نیاز به جابجایی مستقل در منزل یا بیرون از آن با ضریب همبستگی $(-0/49)$ بیشترین و مؤلفه مشکل در گرفتن شماره تلفن با ضریب همبستگی $0/02$ کمترین همبستگی را با کیفیت زندگی کم بینایان داشتند.

نتیجه گیری: نتایج نشان می دهند که نیازهای توانبخشی بینایی با کیفیت زندگی رابطه معکوس و منفی دارند. بدین معنا که با افزایش نیازهای توانبخشی بینایی کیفیت زندگی کاهش می یابد. با توجه به مطلوب نبودن کیفیت زندگی سالمندان کم بینا، ارتقای کیفیت زندگی آنان بایستی یکی از برنامه های اصلی سیاستگذاران قرار گیرد. تدارک برنامه هایی جهت معرفی خدمات توانبخشی بینایی و آموزش استفاده از آنها می تواند کمک موثری جهت نایل شدن به این هدف باشد.

کلید واژه ها: توانبخشی بینایی، کم بینایی سالمندی، کیفیت زندگی